

Kuopion edunvalvonnan toimintamalli ja tavoitteet

Strategiajohtaja Sirpa Lätti-Hyvönen Strategia ja kehittäminen

Tilannekuvaa, onnistumisia ja kehittämistarpeita

Vuonna 2021 toteutui pitkään Kuopion tavoitteena ollut pääsy sopimus-
kumppanuuteen valtion kanssa. Vastuuministeriöiden ympäristöministeriön
ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa solmittiin pitkän aikavälin sopimukset
MAL-sopimuksesta (maankäyttö, asuminen, liikenne) ja innovaatiotoimin-
nan ekosysteemisopimuksesta (kärkinä terveys- ja vesiosaaminen). MAL-
sopimukseen pääsyn myötä vahvistui myös Kuopion kuuluminen yli 100
000 asukkaan suurten yliopistokaupunkien joukkoon. Kuopion alue on
myös työllisyyskokeilualueetta. Syksyllä 2021 varmistui, että Itä-Suomen
saama EU-rahoitus jatkuu kohtuullisen hyvällä tasolla myös kaudella 2021–
27. Itärata-hanketta on edistetty laajan itäsuomalaisen kumppanijoukon
kanssa. Korkeakoulujen opetusalaajennuksista tekniikan aloille saatiin
päätökset vuodenvaihteessa 2021/2022. Kuopion asemanseudun ratapihan
korjaukset ovat vaiheittain käynnistymässä. Vahvasti eri toimijoiden kans-
sa on viety yrityshankkeita eteenpäin (esim. Finvector-hanke sekä matkai-
luinvestointeja). Myös varastokirjaston jatko Kuopiossa varmistui. Kuopio
on lisäksi saanut viime vuosina huomattavaa maan sisäistä muuttovoittoa.
Edelleen on kuitenkin huolta mm. saavutettavuudesta, valtakunnallisten
organisaatioiden kuten pelastusopiston ja KYSin asemasta ja resursseista
sekä kuntataloudesta. On myös nähty tarpeelliseksi entisestään tiivistää
edunvalvonnallista yhteistyötä sidosryhmien kesken maakunnan alueella ja
valtakunnallisesti.

Keskeiset verkostot, tapahtumat ja hankkeet

Kuopiosta on osallistuttu TEMin ja Kuntaliiton kaupunkipoliittisiin työryh-
miin ja lukuisiin muihin asiantuntijaryhmiin ja valmisteluverkostoihin. Myös
Kuopion kaupungin palvelualueet osallistuvat oman alansa työryhmiin ja
antavat valmisteluihin lausuntoja. Uusien MAL-kaupunkiseutujen, Jyväsky-
lä, Kuopio, Lahti, välistä yhteydenpitoa on tiivistetty. Ekosysteemisopimuk-
sen solmineiden kaupunkien kesken toimii nk. innokaupunkien verkosto.
Pohjois-Savossa toimii mm. maakunnallinen Kuopion vetämä vetovoima-
työn johtoryhmä. Siinä on korkeakoulujen, ammatillisten oppilaitosten,
opiskelijajärjestöjen, Kuopion alueen kauppakamarin, Savon ja Kuopion
yrittäjien, Pohjois-Savon liiton, Pohjois-Savon Ely-keskuksen, suurimpien
kuntien ja elinkeinoyhtiöiden sekä Kysin edustajat. Iisalmen, Siilinjärven,
Varkauden ja Kuopion hallitusten puheenjohtajat ja kunnanjohtajat tapaa-
vat säännöllisesti. Kaupunkiseudun kuntien Kuopion, Siilinjärven, Tuusnie-
men, Suonenjoen, Lapinlahden ja Leppävirran yhteistyö on entisestään tii-
vistynyt seudun solmittua maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen
(MAL) valtion kanssa. Kaupunkiseudulla toimivia työryhmiä ovat mm. kun-
tajohtajakokoukset, MAL-sopimuksen seuranta- ja yhteistyöryhmä sekä
seudun liikennejärjestelmäryhmä. Pohjois-Savon liiton kanssa tehdään tii-
vistä yhteistyötä aluekehityksen asioissa. Yhteistyötä tehdään myös Poh-

jois-Savon hyvinvointialueen, paikallisviranomaisten, Kuopiossa sijaitsevien sektoritutkimuslaitosten sekä järjestökentän kanssa. Myös maakunnallinen lehti on kumppani ajankohtaisten asioiden keskusteluun nostamisessa. Itä-Suomen yliopiston UEFin yliopistokaupungit Kuopio ja Joensuu tapaavat säännöllisesti. Itä-Suomi-kysymyksiä käsittelee mm. maakuntaliittojen Itä-Suomen neuvottelukunta sekä erillinen Viitoskäytävä-hanke. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntaliitoilla on yhteinen eu-edunvalvontaan keskittynyt EU-toimisto Brysselissä.

Edunvalvonnassa ja vaikuttamisviestinnässä on hyödynnetty vuosittain Kuopiossa järjestettäviä tapahtumia, kuten hyvinvointiseminaari kesäkuussa, sekä osallistuttu asiantuntijakonferensseihin esimerkkinä WHO:n Euroopan terveet kaupungit tai Kuntamarkkinat syksyisin Kuntaliitossa. Kaupunkipolitiikan vuosittainen tapahtuma Kansallinen kaupunkifoorumi järjestettiin Kuopiossa 25.-26.8.2022 yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Toimintarakenteita on kehitetty myös erillisillä eu-hankkeilla kuten vuonna 2021 päättyneellä maakunnallisella vetovoimahankkeella Future Savo.

Edunvalvonnan ja vaikuttamisviestinnän nykyisiä toimijoita

Vaikuttamisviestinnän suunnitelmaa on vuosittain käsitelty kaupunginjohtajan johtoryhmässä. Kaupunginhallituksen iltakoulu kävi evästyskeskustelun 8.8.2022 edunvalvonnan ja vaikuttamisen ajankohtaisista asioista. Elinvoima- ja konsernipalveluihin on muodostettu vaikuttamisviestinnän tiimi, joka päivittää ja tuottaa edunvalvonnan ja vaikuttamisviestinnän työkaluja ja materiaaleja edunvalvonnan tueksi. Ajankohtaiset kannanotot ja aineistot löytyvät tätä varten perustetuilta Kuopio Highlights -sivuilta osoitteesta <https://kuopiohighlights.fi/>. Sieltä löytyy myös jatkuvasti päivitettävä Kuopion alueen edunvalvontamuistio.

Edunvalvonta ja Kuopion strategia 2030

Vuonna 2022 tarkistetun strategian yksi päämäärinä on 'kasvava ja elinvoimainen kaupunki, houkutteleva osajille ja yrityksille', ja päämittareina ovat väestö- ja työpaikkakehitys.

Edunvalvonnan tulee olla aktiivista ja ennakoivaa sekä tukea Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä ovat saavutettavuusasiat. Keskeisiä ovat myös osaamis-, innovaatio- ja koulutuskysymykset sekä niihin liittyvät rakenteet ja resurssit sekä yritysten toimintaympäristöasiat sekä matkailu ja tapahtumat. Edunvalvonnan mittareita ovat onnistumiset edunvalvonnassa.

Kuopion edunvalvonnan tavoitteet

Kuopio on vahvasti kasvava ja kehittyvä suuri 122 000 asukkaan yliopisto-kaupunki ja itäisen Suomen keskus ja maan 8. suurin kaupunki, jossa on vahvaa osaamista sekä tutkimus- ja kehittämistyötä.

Edunvalvonnan tavoitteet vahvistavat kasvua ja kehittymistä ja linjaavat edunvalvonnan painopisteitä. Sisältöjä ja toimeenpanoa tarkistetaan säännöllisesti päätöksenteossa ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Kuopion edunvalvonnan tavoitteita vuosina 2022–2023 ovat mm.

- Saavutettavuuden parantaminen on keskeinen kehitettävä kilpailutekijä
- Koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan edellytyksistä huolehtiminen sekä organisaatioiden kuten pelastusopiston ja KYSin aseman ja resurssien turvaaminen Kuopiossa
- Kaupunkipolitiikan vahvistaminen ja sopimukselliset kumppanuudet valtion kanssa
- Kuntien taloudellisesta asemasta huolehtiminen
- TE-palvelut 2024-uudistuksen joustava toteuttaminen
- Maatilojen toimintaedellytyksistä huolehtiminen huoltovarmuuden turvaamiseksi
- Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutun alueen statuksen huomiointi EU:n tulevien rahoituskausien valmisteluissa.
- Vihreän siirtymän ja ilmastotoimien rahoitus ja tukitoimet sekä energia- tehokkuuden edistäminen

Edunvalvonnan toimintamalli

Kaupungin edunvalvonnasta huolehtiminen kuuluu kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle yhdessä (Hallintosääntö 2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä). Valmisteluvastuu on johtavilla viranhaltijoilla. Toimeenpanovastuut määritetään tapauskohtaisesti. Poliittiset päättäjät osallistuvat edunvalvontaan omien kanaviensa ja verkostojensa kautta. Edunvalvonnan ohjausryhmänä toimii kaupunginhallitus, joka asettaa tavoitteet edunvalvonnalle ja seuraa tavoitteiden toteutumista. Edunvalvonta on Kuopion strategian kriittinen menestystekijä, ja tavoitteet seuraavalle vuodelle asetetaan syksyllä ja edellisen vuoden arviointi ajoittuu kevääseen. Valtuustokauden arviointi tehdään strategian raportoinnin yhteydessä. Ohjausryhmälle asiat valmistelee kaupunginjohtajan johtoryhmä, joka säännöllisesti päivittää edunvalvonnan ajankohtaisia asioita, esittelijänä toimii strategiajohtaja. Kaupunginhallitus tarkastelee edunvalvonnan tilannetta vähintään 3 kertaa vuodessa.

Edunvalvonnallista yhteistyötä tehdään alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Vakiintunutta laajaa verkosto- ja sidosryhmäyhteistyötä jatketaan, ja verkottumista ja kumppanuuksia kehitetään edelleen.

Vaikutusten arviointi -

Liitteet 1 7299/2022 Kuopion edunvalvonnan tavoitteet 2022-2023

Valmistelija

Sirpa Lätti-Hyvönen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2132

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi ja linjaa jatkotoimenpiteitä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

19.09.2022

27/2022

5 (5)

255 §